Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

15. května 2019*

„Řízení o předběžné otázce – Státní podpory – Pojem ‚podpory poskytované státem nebo ze státních prostředků‘ – Opatření, jejichž cílem je poskytnout kompenzaci poskytovatelům služeb veřejného zájmu v odvětví elektřiny – Pojem ‚podpory, které ovlivňují obchod mezi členskými státy‘ a ‚narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž‘ – Pojem ‚selektivní výhoda‘ – Služba obecného hospodářského zájmu – Kompenzace nákladů souvisejících s plněním povinností veřejné služby“

Ve věci C-706/17,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Nejvyšší správní soud Litvy) ze dne 7. prosince 2017, došlým Soudnímu dvoru dne 18. prosince 2017, v řízení

AB „Achema“,

AB „Orlen Lietuva“,

AB „Lifosa“

proti

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (VKEKK),

za přítomnosti:

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija,

UAB „Baltpool“

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení M. Vilaras (zpravodaj), předseda senátu, K. Jürimäe, D. Šváby, S. Rodin a N. Piçarra, soudci,

generální advokát: N. Wahl,

vedoucí soudní kanceláře: M. Aleksejev, vedoucí oddělení,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 6. listopadu 2018,

* Jednací jazyk: litevština.

s ohledem na vyjádření předložená:

– za AB „Achema“, AB „Orlen Lietuva“ a AB „Lifosa“ G. Balčiūnasem a V. Radvilou, advokatai, E. Righinim a G. Catti De Gasperim, avvocati, a C. Cluzelem, avocate,

– za UAB „Baltpool“ A. Smaliukasem a E. Junčienė,

– za litevskou vládu R. Krasuckaitė, D. Stepanienė, R. Dzikovičem a D. Kriaučiūnasem, jako zmocněnci,

– za Evropskou komisi P. Němečkovou, D. Recchia a A. Steiblytė, jako zmocněnkyněmi,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 17. ledna 2019,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká především výkladu čl. 107 odst. 1 SFEU.

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi AB „Achema“, AB „Orlen Lietuva“ a AB „Lifosa“ na jedné straně a Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (Národní komise pro kontrolu cen a energie, dále jen „NKKCE“) na straně druhé ve věci rozhodnutí NKKCE č. O3-442 ze dne 11. října 2013 o stanovení výše finančních prostředků určených pro služby veřejného zájmu na rok 2014 a o jejich cenách (dále jen „sporné rozhodnutí“).

Právní rámec

Unijní právo

3 Body 46 a 50 odůvodnění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 2003/54/ES (Úř. věst. 2009, L 211, s. 55), zní takto:

„(46) Plnění požadavků kladených na veřejné služby je základním požadavkem této směrnice a je důležité, aby tato směrnice, která bere v úvahu cíle ochrany spotřebitele, bezpečnosti dodávek, ochrany životního prostředí a stejné úrovně hospodářské soutěže ve všech členských státech, stanovila společné minimální normy dodržované všemi členskými státy. Je důležité, aby požadavky na veřejné služby mohly být vykládány na vnitrostátním základě, s přihlédnutím k vnitrostátním podmínkám a s výhradou dodržování práva Společenství.

[…]

(50) Požadavky na veřejnou službu, a to i pokud jde o službu univerzální, a společné minimální standardy, které z nich vyplývají, je třeba dále zpřísnit, aby se zajistilo, že hospodářská soutěž bude přinášet prospěch a spravedlivé ceny všem spotřebitelům, obzvláště zranitelným zákazníkům. Požadavky na veřejnou službu by měly být definovány na vnitrostátní úrovni s přihlédnutím k vnitrostátní situaci; členské státy by však měly dodržovat právní předpisy Společenství. […]“

4 Článek 3 odst. 2 směrnice 2009/72/ES uvádí:

„S plným ohledem na související ustanovení Smlouvy [o FEU], zejména na její článek [106], mohou členské státy uložit z důvodů obecného hospodářského zájmu podnikům působícím v elektroenergetice povinnosti veřejné služby, které se mohou týkat bezpečnosti, včetně zabezpečení dodávek, pravidelnosti, kvality a cen dodávek, jakož i ochrany životního prostředí, včetně energetické účinnosti, energie z obnovitelných zdrojů a ochrany klimatu. Tyto povinnosti musí být jasně vymezené, transparentní, nediskriminační a ověřitelné a musí zaručovat rovnost přístupu pro elektroenergetické podniky Společenství k spotřebitelům v jednotlivých členských státech. Ve vztahu k bezpečnosti dodávek, řízení energetické účinnosti/řízení poptávky a v zájmu plnění cílů v oblasti životního prostředí a energie z obnovitelných zdrojů uvedených v tomto odstavci mohou členské státy zavést dlouhodobé plánování, přičemž berou v úvahu možnost, že o přístup do systému by mohly mít zájem třetí osoby.“

Litevské právo

Právní úprava týkající se služeb veřejného zájmu v odvětví elektřiny

5 Článek 2 odst. 51 Lietuvos Respublikos’ Elektros energetikos įstatymas Nr. VIII-1881 (zákon č. VIII-1881 o elektřině) ze dne 20. července 2000 (Žin., 2000, č. 66-1984, ve znění zákona č. XI-1919 ze dne 17. ledna 2012, dále jen „zákon o elektřině“) definuje „veřejný zájem v odvětví elektřiny“ jako jednání nebo opomenutí v tomto odvětví, které přímo či nepřímo souvisí s bezpečností státu v oblasti energetiky anebo veřejné bezpečnosti, s bezpečností provozu elektrizační soustavy, se snižováním negativního dopadu uvedeného odvětví na životní prostředí, s diverzifikací zdrojů energie a s dalšími cíli udržitelného rozvoje téhož odvětví, které jsou stanoveny v tomto zákoně.

6 Článek 2 odst. 52 zákona o elektřině uvádí, že službami veřejného zájmu v odvětví elektřiny (dále jen „SVZE“) jsou služby, které poskytují podniky, a že litevská vláda nebo orgán, který tato vláda zmocní, stanoví seznam těchto služeb a určí poskytovatele uvedených služeb a podmínky jejich poskytování v souladu s obecnými požadavky stanovenými v článku 74 tohoto zákona a s veřejným zájmem v tomto odvětví.

7 Článek 74 uvedeného zákona v odstavci 1 stanoví jednání či opomenutí, která mohou být spjata se SVZE, a v odstavci 2 pověřuje litevskou vládu vypracováním seznamu SVZE a stanovením podmínek poskytování těchto služeb.

8 Článek 74 odst. 4 téhož zákona stanoví, že litevská vláda nebo orgán, který tato vláda zmocní, mohou subjektům na trhu uložit povinnost poskytovat SVZE, nesmí být však diskriminováni z hlediska jejich práv nebo povinností.

9 Na základě článku 74 zákona o elektřině bylo přijato Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 916 „Dėl viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (vládní nařízení č. 916, kterým se schvaluje popis režimu poskytování služeb veřejného zájmu v odvětví elektřiny) ze dne 18. července 2012 (Žin., 2012, č. 88-4609, ve znění nařízení č. 1216 ze dne 18. prosince 2013, dále jen „nařízení č. 916“).

10 Body 7 až 7.6 popisu uvedeného v příloze tohoto nařízení uvádí:

„7. Mezi služby veřejného zájmu patří:

7.1 výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a vyrovnávání jejích výkyvů;

7.2 výroba elektřiny kombinovanou výrobou v zařízeních pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla, pokud tato zařízení dodávají teplo do systémů vytápění a pokud je množství primární energie, které se kombinovanou výrobou tepla a elektřiny ušetří, považováno za účinné;

7.3 výroba v určených elektrárnách, která má zajistit bezpečné dodávky elektřiny;

7.4 zachování rezervních kapacit v určených elektrárnách, jejichž činnost je nezbytná k zajištění národní energetické bezpečnosti;

7.5. rozvoj kapacit pro výrobu elektřiny mající strategický význam pro zajištění bezpečnosti a spolehlivosti energetické sítě nebo energetické nezávislosti státu;

7.6. provádění strategických projektů v odvětví elektřiny, jejichž cílem je zvýšit energetickou bezpečnost vytvořením propojení s elektroenergetickými soustavami jiných států anebo propojením litevské elektrizační soustavy se soustavami jiných členských států“.

11 Body 8 až 8.3 popisu uvedeného v příloze daného nařízení uvádí:

„8. Služby obecného zájmu poskytují následující osoby:

8.1 výrobci elektřiny […] vyrábějící elektřinu z obnovitelných zdrojů energie;

8.2. výrobci, které stát pověřil poskytováním služeb veřejného zájmu uvedených v bodech 7.2 až 7.4 [popisu uvedeného v příloze];

8.3. osoby, které jsou v národní strategii energetické nezávislosti, jejím prováděcím plánu nebo programech anebo v rozhodnutích vlády pověřené poskytováním služeb veřejného zájmu uvedených v bodech 7.5 a 7.6 [popisu uvedeného v příloze]“.

12 Body 11 a 11^1 popisu uvedeného v příloze nařízení č. 916 uvádějí:

„11. Do 1. září daného kalendářního roku vláda na návrh ministerstva energetiky schválí pro následující kalendářní roky osoby poskytující služby veřejného zájmu uvedené v bodech 7.2 až 7.6 [popisu uvedeného v příloze], projekty uvedené v bodech 7.5 a 7.6 [popisu uvedeného v příloze] a objem výroby elektřiny dotovaný pro poskytovatele služeb veřejného zájmu.

11^1. Služby veřejného zájmu uvedené v bodě 7.2 [popisu uvedeného v příloze] jsou poskytovány níže popsanými způsoby.

11^1.1. Veřejný poskytovatel při zohlednění energetických potřeb spotřebitelů, na které se uplatňují státem regulované sazby elektřiny, jež jsou stanoveny pro následující kalendářní rok, a objemu výroby dotované elektřiny, který stanoví stát pro následující kalendářní rok a dotyčného výrobce, nabídne nejpozději do 15. listopadu daného roku výrobcům elektřiny, kteří poskytují službu veřejného zájmu uvedenou v bodě 7.2 [popisu uvedeného v příloze], pro následující kalendářní rok měsíční množství dotované elektřiny koupené za každý měsíc topné sezóny, o kterých tito výrobci elektřiny jednají s veřejným poskytovatelem nejpozději do 30 dnů od jejich přijetí, a to při zohlednění poptávky po teple stanovené pro následující rok a požadavku zachovat účinnost výroby elektřiny kombinovanou výrobou. Smlouvy o dodávkách dotované elektřiny mezi výrobci elektřiny a veřejným poskytovatelem, v nichž jsou stanovena množství dotované elektřiny, která mají být zakoupena v každém měsíci topné sezóny, musejí být uzavřeny před 31. prosincem daného roku;

[…]“

Právní úprava týkající se financování SVZE

13 Podle čl. 74 odst. 3 zákona o elektřině určí litevská vláda osobu, která je pověřena správou a rozdělováním finančních prostředků určených pro SVZE (dále jen „správce finančních prostředků“).

14 Vyriausybės nutarimas Nr. 1157 „Dėl viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (vládní nařízení č. 1157, kterým se schvaluje popis postupů správy finančních prostředků určených pro služby veřejného zájmu v odvětví elektřiny), ze dne 19. září 2012 (Žin., 2012, č. 113-5704, ve znění nařízení č. 1537 ze dne 19. prosince 2012, dále jen „nařízení č. 1157“), stanoví pravidla pro shromažďování finančních prostředků určených pro SVZE, jejich správu a jejich rozdělování mezi poskytovatele SVZE.

15 Bod 4.6 nařízení č. 1157 stanoví, že správcem finančních prostředků musí být subjekt kontrolovaný přímo či nepřímo státem.

16 Ve Vyriausybės nutarimas Nr. 1338 „Dėl viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administratoriaus paskyrimo“ (vládní nařízení č. 1338 o jmenování správce finančních prostředků určených pro služby veřejného zájmu v odvětví elektřiny), ze dne 7. listopadu 2012 (Žin., 2012, č. 130-6560), byl UAB „Baltpool“ jmenován správcem finančních prostředků na dobu neurčitou.

17 Finanční prostředky určené pro SVZE jsou obvykle od konečných spotřebitelů elektřiny vybírány provozovateli distribučních a přenosových soustav, kteří je předávají správci finančních prostředků, jenž je po odečtení částky na pokrytí provozních nákladů vyplácí poskytovatelům SVZE.

18 Na základě čl. 9 odst. 1 bodu 7 zákona o elektřině stanoví NKKCE, která je veřejným subjektem, způsob výpočtu sazeb SVZE i samotné sazby, které jsou stanoveny na každý rok s ohledem na potřebu finančních prostředků určených pro SVZE a očekávanou spotřebu elektřiny v tomto roce.

19 Rozhodnutím č. O3-279 ze dne 28. září 2012 schválila NKKCE sazební podmínky SVZE, na jejichž základě byly schváleny sazby SVZE pro rok 2014.

20 Ve sporném rozhodnutí NKKCE stanovila pro rok 2014 přesnou výši finančních prostředků přidělených každé skupině poskytovatelů SVZE a výši příspěvků na SVZE, které mají zaplatit koneční spotřebitelé.

Právní úprava týkající se výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie

21 Článek 20, nadepsaný „Podpora využívání obnovitelných zdrojů energie pro výrobu elektřiny“, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 (litevský zákon č. XI-1375 o obnovitelných zdrojích energie), ze dne 12. května 2011 (Žin., 2011, č. 62-2936 ve znění zákona č. XII-169 ze dne 17. ledna 2013), v odstavcích 1 až 3 a 6 uvádí:

„1. Výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a vyrovnávání jejích výkyvů představují službu veřejného zájmu. Stát vymezí obecné zásady, postup a podmínky pro placení pevných sazeb, jež jsou stanoveny podle tohoto zákona a postupem stanoveným vládou, jakož i pro prodej elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů, a schválí popis podmínek poskytování služeb veřejného zájmu a popis podmínek podpory výroby energie z obnovitelných zdrojů.

2. Výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů energie je v souladu s postupem stanoveným vládou v oblasti služeb veřejného zájmu podporována zaplacením rozdílu mezi pevnou sazbou stanovenou pro výrobce a sazbou elektřiny prodávané tímto výrobcem za podmínek stanovených vládou, který nesmí být nižší než průměrná cena na trhu s elektřinou v předchozím měsíci, jež se vypočítává postupem stanoveným [NKKCE].

3. Pevné sazby jsou stanoveny a kvóty na podporu pro zařízení s instalovaným výkonem vyšším než 10 kW jsou přidělovány v dražbě za účelem splnění cílů stanovených v čl. 13 odst. 3 tohoto zákona. Kvóty na podporu, oblasti dražeb a také podmínky rozdělení kvót na podporu pro zařízení s instalovaným výkonem maximálně 10 kW jsou stanoveny a schváleny vládou. Pro každou skupinu výrobců jsou pro připojení k elektrizačním soustavám na regionální úrovni organizovány samostatné dražby ve lhůtách, které stanoví [NKKCE], nejpozději však do 180 dní po dni, kdy výrobce požádal o uspořádání dražby pro danou skupinu výrobců a danou oblast. Všichni výrobci, kteří podepsali prohlášení o záměru uvedené v čl. 14 odst. 11 a poskytli záruku splnění závazků výrobce uvedenou v čl. 14 odst. 13 tohoto zákona, jsou oprávněni účastnit se dražby. Maximální pevnou sazbu stanoví [NKKCE] čtvrtletně. Vítězem dražby je účastník, který uvedl nejnižší požadovanou pevnou sazbu, přičemž maximální instalovaný výkon výrobního parku v oblasti dražby nesmí překročit 40 % maximální kapacity výroby tepla v této oblasti, která může být připojena. […]

[…]

6. [NKKCE] maximálně jednou za čtvrt roku posoudí rozvoj kapacit pro výrobu elektřiny z různých obnovitelných zdrojů energie, přičemž zohledňuje množství elektřiny skutečně vyrobené v předchozím kalendářním roce, celkovou instalovanou kapacitu zařízení, která jsou v provozu, a celkovou instalovanou kapacitu plánovaných zařízení. Maximální výše pevných sazeb jsou přezkoumávány na základě posouzení rozvoje kapacit pro výrobu elektřiny z různých obnovitelných zdrojů energie a souladu tohoto rozvoje s cíli a úkoly stanovenými v národním akčním plánu na podporu obnovitelné energie. Maximální výše revidovaných pevných sazeb se uplatní pouze na výrobce, jejichž zařízení obdržela povolení vyrábět elektřinu po dni vstupu uvedených sazeb v platnost.“

22 V souladu s touto právní úpravou zaprvé výrobci elektřiny vyráběné z obnovitelných zdrojů energie, kteří vyhráli dražby uvedené v čl. 20 odst. 3 zákona o obnovitelných zdrojích energie, uzavřou smlouvy s podniky nakupujícími elektřinu, a sice s provozovateli distribučních a přenosových soustav. Zadruhé ztráty, které těmto podnikům vznikly při uvádění elektřiny zakoupené v této souvislosti na trh, jsou kompenzovány správcem finančních prostředků z finančních prostředků určených pro SVZE.

23 Náklady, které vznikly provozovatelům distribučních a přenosových soustav při vyrovnávání výkyvů ve výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, jsou na základě uvedené právní úpravy kompenzovány z těchto finančních prostředků.

Právní úprava týkající se výroby elektřiny v kogeneračních zařízeních

24 Elektřina vyráběná v kogeneračních zařízeních, to znamená v zařízeních pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla, podle nařízení č. 916 představuje SVZE, pokud tato zařízení dodávají teplo do systémů vytápění a kombinovaná výroba je považována za účinnou.

25 Elektros energijos supirkimo iš bendrų šilumos ir elektros energijos gamintojų taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu Nr. 1-219 (vyhláška litevského ministra energetiky č. 1-219, kterou se schvalují pravidla pro nákup elektřiny od výrobců elektřiny a tepla kombinovanou výrobou), ze dne 24. listopadu 2009 (Žin., 2009, č. 140-6160), stanoví, že výrobci, kteří chtějí poskytovat takové SVZE, podají žádost ministrovi energetiky.

26 Litevská vláda schválí na návrh ministra energetiky seznam podniků pověřených poskytováním takových SVZE pro následující kalendářní rok a stanoví maximální množství elektřiny vyrobené v tomto rámci.

27 Poté veřejný poskytovatel elektřiny nabídne výrobcům elektřiny poskytujícím tyto SVZE pro následující kalendářní rok měsíční množství zakoupené elektřiny a projedná ho s nimi, přičemž smlouvy o nákupu elektřiny vyrobené v kogeneračních zařízeních jakožto SVZE musí být podepsány do 31. prosince

daného roku. Na základě těchto smluv obdrží poskytovatelé SVZE kompenzaci za elektřinu, kterou vyrobili a dodali do elektrizačních soustav, aniž překročili stanovené množství; tato kompenzace je jim přímo vyplacena správcem finančních prostředků.

Právní úprava týkající se bezpečnosti dodávek elektřiny

28 „Lietuvos Elektrinė“, která je pobočkou společnosti AB „Lietuvos energijos gamyba“, byla stanovena poskytovatelem SVZE týkajících se bezpečnosti dodávek elektřiny pro rok 2014.

29 NKKCE v rozhodnutí č. O3-703 ze dne 22. listopadu 2013, jež se týká výroby elektřiny v Litevské republice a stanovení kupní ceny elektřiny vyrobené Lietuvos Elektrinė, stanovila tuto kupní cenu pro rok 2014, přičemž jednu její část tvoří variabilní náklady a druhou část tvoří fixní náklady.

Právní úprava týkající se projektu NordBalt

30 Článek 3 Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos integracijos į Europos elektros energetikos sistemas įstatymas Nr. XI-2052 (zákon č. XI-2052 o integraci elektrizační soustavy Litevské republiky do evropských elektrizačních soustav), ze dne 12. června 2012 (Žin., 2012, č. 68-3465), stanoví, že za účelem zajištění plné integrace litevské elektrizační soustavy do evropských elektrizačních soustav bude v roce 2015 zahájeno propojení elektrizační přenosové soustavy Litevské republiky s elektrizační přenosovou soustavou Švédského království (dále jen „projekt NordBalt“).

31 Článek 6 odst. 3 tohoto zákona uvádí:

„Uskutečnění integrace elektrizační soustavy Litevské republiky do evropských elektroenergetických systémů je financováno z finančních prostředků určených pro [SVZE] v souladu s postupem stanoveným v zákoně o elektřině; dotace Evropské unie mohou být za podmínek stanovených zákonem rovněž použity k částečnému financování uskutečnění této integrace, a to včetně podpor poskytnutých na energetické projekty ve víceletém finančním rámci Unie pro období 2014–2020 anebo jiných legálně získaných zdrojů.“

32 Poskytováním SVZE v souvislosti s projektem NordBalt byl pověřen provozovatel přenosové soustavy AB „Litgrid“.

Právní úprava týkající se kompenzací pro provozovatele solárních elektráren

33 Na základě čl. 3 odst. 3 Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 2, 11, 13, 14, 16, 20, 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo įgyvendinimo įstatymas Nr. XII-170 (litevský prováděcí zákon č. XII-170, kterým se mění a doplňují články 2, 11, 13, 14, 16, 20 a 21 zákona o obnovitelných zdrojích energie), ze dne 17. ledna 2013 (Žin., 2013, č. 12-561), se náklady na rozvoj projektů solárních elektráren, v jejichž případě nebyla povolení rozvíjet kapacity pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie vytvořením takových zařízení udělena před datem stanoveným v původních právních předpisech nebo nebyla prodloužena, považují za náklady související se SVZE.

34 Osoby, jež vypracovaly projekty solárních elektráren, které byly zpochybněny změnou právních předpisů, k níž došlo během roku 2013, mají podle této právní úpravy možnost požádat komisi pro kompenzaci, kterou zřídila litevská vláda, aby stanovila výši kompenzace, která jim náleží za výdaje vzniklé před 1. únorem 2013. Správce finančních prostředků předává tuto kompenzaci přímo těmto osobám.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

35 Žalobkyně v původním řízení jsou společnostmi registrovanými v Litvě, jejichž činnost spočívá mimo jiné v provozování kogeneračních zařízení, ve kterých je vyrobená elektřina využívána k uspokojení jejich vlastních hospodářských potřeb nebo je dodávána právnickým osobám působícím v oblasti jejich činnosti. Chybějící elektřinu nakupují od nezávislých dodavatelů.

36 Na základě vnitrostátní právní úpravy dotčené v původním řízení jsou žalobkyně v původním řízení povinny nést náklady na SVZE. Dlužné částky jsou vypočítány na základě množství elektřiny, kterou samy vyrobí nebo kterou získají od nezávislých dodavatelů a spotřebují k uspokojení vlastních hospodářských potřeb.

37 NKKCE ve sporném rozhodnutí stanovila pro rok 2014 finanční prostředky přidělené na jednotlivé SVZE, jakož i výši příspěvků na tyto služby, které musí zaplatit koneční spotřebitelé elektřiny a někteří výrobci elektřiny, mezi něž patří žalobkyně v původním řízení.

38 Dne 11. listopadu 2013 žalobkyně v původním řízení podaly k Vilniaus apygardos administracinis teismas (Krajský správní soud ve Vilniusu, Litva) žaloby znějící na zrušení bodů 1.2 až 1.4, 1.7, 2 a 3 sporného rozhodnutí.

39 Žalobkyně v původním řízení zpochybnily toto rozhodnutí a tvrdily, že je částečně protiprávní, neboť spadá pod rámec režimu státních podpor zavedeného právní úpravou týkající se SVZE, který byl proveden bez předchozího oznámení Evropské komisi, čímž byla porušena povinnost stanovená v čl. 108 odst. 3 SFEU. Kromě toho se domnívají, že příspěvky jsou příliš vysoké a protiprávní.

40 Vilniaus apygardos administracinis teismas (Krajský správní soud ve Vilniusu) rozsudkem ze dne 9. února 2016 žaloby podané žalobkyněmi v původním řízení zamítl.

41 Dne 23. února 2016 podaly žalobkyně v původním řízení k Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Nejvyšší správní soud Litvy) návrh na zrušení rozsudku ze dne 9. února 2016 a vyzvaly uvedený soud, aby rozhodl o jejich žalobách podaných v prvním stupni. Dále se domáhaly, aby byla Soudnímu dvoru předložena žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podle článku 267 SFEU.

42 NKKCE, která je žalovanou v původním řízení, jakož i zúčastněné třetí osoby, a sice Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (litevský ministr energetiky) a Baltpool, se domáhaly zamítnutí návrhu podaného žalobkyněmi v původním řízení.

43 V tomto kontextu se otázky předkládajícího soudu týkají toho, zda některé prvky SVZE a jejich financování musí být považovány za státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU. Konkrétně se tyto otázky týkají pojmu „státní prostředky“, který je uveden v tomto ustanovení, a podmínek stanovených v rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415).

44 Za těchto okolností se Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Nejvyšší správní soud Litvy) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„Je nutné režim týkající se poskytování [SVZE] a jejich financování (kompenzace) (‚režim SVZE‘), který byl platný v roce 2014 a byl stanoven v zákoně o elektřině, zákoně o obnovitelných zdrojích energie, zákoně o integraci litevské elektrizační soustavy do evropských elektrizačních soustav, litevském prováděcím zákoně, kterým se mění a doplňují články 2, 11, 13, 14, 16, 20 a 21 zákona o obnovitelných zdrojích energie, jakož i v prováděcích aktech (k těmto zákonům), zejména v popisu režimu poskytování [SVZE], jenž byl schválen v nařízení č. 916 […], v postupech pro správu

finančních prostředků určených pro [SVZE], které byly schváleny v nařízení č. 1157 […], nebo jeho část považovat za státní podporu (režim státní podpory) pro účely čl. 107 odst. 1 SFEU, pokud jde zejména o následující otázky:

1) Musí být za okolností věci v původním řízení čl. 107 odst. 1 SFEU vykládán v tom smyslu, že finanční prostředky určené pro SVZE jsou považovány za státní prostředky, či nikoli?

2) Musí být čl. 107 odst. 1 SFEU vykládán v tom smyslu, že v případě, kdy je provozovatelům soustav (podnikům) uložena povinnost vykupovat elektřinu od výrobců elektřiny za pevnou cenu (sazbu) anebo vyrovnávat její výkyvy, a kdy ztráty, které tito provozovatelé soustav utrpěli z důvodu této povinnosti, jsou nahrazeny z finančních prostředků, které mohou pocházet ze státních prostředků, se nejedná o podporu poskytovanou výrobcům elektřiny ze státních prostředků?

3) Musí být čl. 107 odst. 1 SFEU vykládán v tom smyslu, že za okolností věci v původním řízení má být následující podpora považována za selektivní a schopnou ovlivnit obchod mezi členskými státy, či nikoliv: podpora poskytnutá podniku, jenž provádí takový projekt strategického významu, jako je projekt NordBalt; podpora poskytnutá podnikům, které jsou pověřeny zajištěním bezpečnosti dodávek elektrické energie v daném období; podpora, jež má kompenzovat ztráty, které odpovídají tržním podmínkám a skutečně vznikly takovým osobám, jako jsou provozovatelé dotčených solárních elektráren, z důvodu, že stát odmítl splnit své závazky (v návaznosti na změny vnitrostátní právní úpravy); podpora poskytnutá podnikům (provozovatelům soustav) s cílem nahradit ztráty skutečně utrpěné při plnění povinnosti vykupovat elektřinu za pevnou cenu od výrobců elektřiny poskytujících SVZE a vyrovnávat její výkyvy?

4) Musí být čl. 107 odst. 1 SFEU ve spojení s čl. 106 odst. 2 SFEU vykládán v tom smyslu, že za okolností věci v původním řízení musí být na režim SVZE (nebo jeho část) nahlíženo tak, že splňuje kritéria stanovená v bodech 88 až 93 rozsudku […] ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg [C-280/00, EU:C:2003:415], či nikoliv?

5) Musí být čl. 107 odst. 1 SFEU vykládán v tom smyslu, že za okolností věci v původním řízení musí být na režim SVZE (nebo jeho část) nahlíženo tak, že narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž, či nikoliv?“

K předběžným otázkám

K první otázce

45 V první otázce se předkládající soud táže, zda čl. 107 odst. 1 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že finanční prostředky určené k financování režimu takových služeb veřejného zájmu, jakou jsou SVZE, jsou státními prostředky ve smyslu tohoto ustanovení.

46 Úvodem je třeba připomenout, že kvalifikace „státní podpory“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU předpokládá splnění čtyř podmínek, a sice aby se jednalo o státní zásah nebo zásah ze státních prostředků, tento zásah byl způsobilý ovlivnit obchod mezi členskými státy, poskytoval selektivní výhodu svému příjemci a narušoval nebo hrozil narušením hospodářské soutěže (rozsudek ze dne 17. března 1993, Sloman Neptun, C-72/91 a C-73/91, EU:C:1993:97, bod 18; rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Association Vent De Colère! a další, C-262/12, EU:C:2013:851, bod 15, a rozsudek ze dne 13. září 2017, ENEA, C-329/15, EU:C:2017:671, bod 17).

47 Je třeba rovněž připomenout, že k tomu, aby mohla být zvýhodnění kvalifikována jako „podpory“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, musí být jednak poskytnuta přímo nebo nepřímo ze státních prostředků, a jednak musí být přičitatelná státu (rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Association Vent De Colère! a další., C-262/12, EU:C:2013:851, bod 16, a rozsudek ze dne 13. září 2017, ENEA, C-329/15, EU:C:2017:671, bod 20 a citovaná judikatura).

48 Zaprvé za účelem posouzení přičitatelnosti opatření státu je třeba zkoumat, zda se veřejné orgány podílely na přijímání tohoto opatření (rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Association Vent De Colère! a další, C-262/12, EU:C:2013:851, bod 17, a rozsudek ze dne 13. září 2017, ENEA, C-329/15, EU:C:2017:671, bod 21).

49 Ve věci v původním řízení, jak vyplývá z bodů 5 až 34 tohoto rozsudku, byly různé SVZE i způsob jejich financování přijaty státem prostřednictvím různých zákonů a vládních nařízení. Musí být tedy považovány za přičitatelné státu, což ostatně nezpochybnila žádná ze zúčastněných stran.

50 Zadruhé za účelem určení, zda bylo zvýhodnění poskytnuto přímo či nepřímo ze státních prostředků, je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora zákaz stanovený v čl. 107 odst. 1 SFEU zahrnuje jak podpory poskytnuté státem přímo nebo ze státních prostředků, tak podpory poskytnuté veřejnoprávními nebo soukromými subjekty, které byly zřízeny nebo určeny státem za účelem správy těchto podpor (rozsudek ze dne 22. března 1977, Steinike & Weinlig, 78/76, EU:C:1977:52, bod 21; rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Association Vent De Colère! a další, C-262/12, EU:C:2013:851, bod 20, a rozsudek ze dne 13. září 2017, ENEA, C-329/15, EU:C:2017:671, bod 23).

51 Unijní právo totiž nemůže připustit, aby kvůli pouhému zřízení samostatných organizací pověřených rozdělováním podpor bylo možné obejít pravidla týkající se státních podpor (rozsudek ze dne 16. května 2002, Francie v. Komise, C-482/99, EU:C:2002:294, bod 23, a ze dne 9. listopadu 2017, Komise v. TV2/Danmark, C-656/15 P, EU:C:2017:836, bod 45).

52 Z judikatury Soudního dvora rovněž vyplývá, že se na opatření spočívající zejména v povinnosti vykupovat elektřinu může vztahovat pojem „podpora“, i když nezahrnuje převod státních prostředků (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Association Vent De Colère! a další, C-262/12, EU:C:2013:851, bod 19, a rozsudek ze dne 13. září 2017, ENEA, C-329/15, EU:C:2017:671, bod 24).

53 Článek 107 odst. 1 SFEU totiž zahrnuje veškeré finanční prostředky, které mohou veřejné orgány skutečně použít k podpoře podniků, aniž je rozhodné, zda tyto prostředky trvale patří do majetku státu, či nikoli. I když částky odpovídající dotyčné podpoře nejsou trvale ve vlastnictví státní pokladny, skutečnost, že zůstávají neustále pod veřejnou kontrolou, a tudíž jsou k dispozici příslušným vnitrostátním orgánům, stačí k tomu, aby byly kvalifikovány jako „státní prostředky“ (rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Association Vent De Colère! a další, C-262/12, EU:C:2013:851, bod 21, a rozsudek ze dne 13. září 2017, ENEA, C-329/15, EU:C:2017:671, bod 25 a citovaná judikatura).

54 Soudní dvůr konkrétně rozhodl, že finanční prostředky pocházející z povinných příspěvků uložených právními předpisy státu, které jsou spravované a rozdělované v souladu s těmito právními předpisy, lze považovat za státní prostředky ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, i když jsou spravovány subjekty, které jsou od veřejné moci oddělené (rozsudek ze dne 2. července 1974, Itálie v. Komise, 173/73, EU:C:1974:71, bod 35, a rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Association Vent De Colère! a další, C-262/12, EU:C:2013:851, bod 25).

55 Rozhodujícím aspektem je v tomto ohledu skutečnost, že takové podniky jsou státem zmocněny k tomu, aby spravovaly státní prostředky, a nemají jen povinnost výkupu za použití vlastních finančních prostředků (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. července 2008, Essent Netwerk Noord

a další, C-206/06, EU:C:2008:413, bod 74; rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Association Vent De Colère! a další, C-262/12, EU:C:2013:851, body 30 a 35, a rozsudek ze dne 13. září 2017, ENEA, C-329/15, EU:C:2017:671, body 26 a 30).

56 Ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, v projednávaném případě vyplývá, že režim SVZE se vyznačuje následujícími prvky.

57 Nejprve koneční spotřebitelé jsou v rámci tohoto režimu povinni platit provozovatelům distribučních a přenosových soustav příspěvek, který je zahrnut do sazby elektřiny a zvyšuje její cenu a jehož konkrétní výši za spotřebovanou kilowatthodinu stanoví NKKCE na základě čl. 9 odst. 1 bodu 7 zákona o elektřině. Výrobci elektřiny, kteří pro své vlastní potřeby spotřebují elektřinu, kterou vyrobí, podléhají rovněž uvedenému režimu a je na ně uplatněna sazba stanovená NKKCE, pokud jde o spotřebovanou kilowatthodinu, která se liší od sazby uplatněné na konečné spotřebitele.

58 Jak vyplývá z předkládacího rozhodnutí, při stanovení těchto sazeb zohledňuje NKKCE pro každý dotčený rok potřebu finančních prostředků určených pro SVZE v tomto období a množství elektřiny, která má být spotřebována v tomtéž období.

59 Dále jsou částky vybrané na tomto základě provozovateli distribučních a přenosových soustav předány správci finančních prostředků, který – jak na jednání upřesnili účastníci v původním řízení a litevská vláda – musí být na základě bodu 4.6 nařízení č. 1157 kontrolován přímo či nepřímo státem. Na základě těchto částek musí správce finančních prostředků vypočítat finanční prostředky určené pro SVZE a po odečtení maximální částky ve výši 500 000 litevských litai (LTL) (přibližně 145 000 eur) za rok, která pokrývá jeho provozní náklady, je rozdělit mezi jednotlivé poskytovatele SVZE.

60 Správce finančních prostředků proto vyplácí tyto finanční prostředky různým poskytovatelům SVZE, jejichž jména byla v souladu s bodem 11 popisu uvedeného v příloze nařízení č. 916 schválena litevskou vládou, s výjimkou výrobců elektřiny vyrábějících elektřinu z obnovitelných zdrojů energie, kteří jsou vybíráni NKKCE po uskutečnění dražby kvót na podporu.

61 Z tohoto důvodu jsou provozovatelům distribučních a přenosových soustav vypláceny finanční prostředky určené pro SVZE, aby tak byly kompenzovány dodatečné náklady, které jim vznikly v důsledku jejich povinnosti vykupovat elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů energie a vyrovnávat její výkyvy.

62 Předkládající soud konečně uvádí, že finanční prostředky vyplacené poskytovatelům SVZE mají kompenzovat povinnosti, které jim stát ukládá v rámci SVZE.

63 Režim SVZE je tedy založen jednak na několika povinnostech uložených hospodářským subjektům i konečným spotřebitelům a jednak na zásahu subjektu kontrolovaného přímo či nepřímo státem, který je jediným orgánem odpovědným za správu finančních prostředků určených pro SVZE.

64 Finanční prostředky určené pro SVZE jsou tak provozovateli distribučních a přenosových soustav vybírány od všech konečných spotřebitelů elektřiny, aniž je z právního hlediska možné se od toho odchýlit. Taková platební povinnost, kterou ukládá režim SVZE, má tedy povahu povinného příspěvku. Provozovatelé soustav jsou mimoto na základě tohoto režimu povinni odebírat SVZE od různých poskytovatelů, aniž mají možnost se z této povinnosti vyvázat.

65 S ohledem na judikaturu připomenutou v bodě 54 tohoto rozsudku přitom mohou být takové finanční prostředky považovány za státní prostředky ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, i když jsou spravovány jinými subjekty než veřejným orgánem.

66 Finanční prostředky určené pro SVZE jsou mimoto mezi poskytovatele těchto služeb rozdělovány v souladu s režimem SVZE subjektem podléhajícím veřejné kontrole, který podle informací, jež vyplývají ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, nemá žádnou posuzovací pravomoc, pokud jde o určení a použití těchto finančních prostředků. Nařízení č. 1157 i rozhodnutí NKKCE, která je veřejnoprávním subjektem, totiž přesně stanoví způsoby výpočtu finančních prostředků určených pro SVZE, které musí být vyplaceny poskytovatelům SVZE. Z takové okolnosti vyplývá, že tyto finanční prostředky musí – jak uvedl generální advokát v bodě 32 svého stanoviska – sledovat cestu striktně vytyčenou tímto režimem.

67 Za takových podmínek musí být tudíž na finanční prostředky určené pro SVZE nahlíženo tak, že zůstávají pod veřejnou kontrolou.

68 Jak přitom již Soudní dvůr rozhodl, mechanismus kompenzace dodatečných nákladů, jenž je financován všemi konečnými spotřebiteli elektřiny nacházejícími se v tuzemsku a v jehož rámci jsou takto vybrané částky rozdělovány v souladu s právními předpisy členského státu veřejným subjektem, který je vyplácí podnikům, jež jsou jejich příjemci, musí být považován za státní zásah nebo zásah ze státních prostředků ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Association Vent De Colère! a další, C-262/12, EU:C:2013:851, bod 37, a usnesení ze dne 22. října 2014, Elcogás, C-275/13, nezveřejněné, EU:C:2014:2314, bod 30).

69 Taková situace, jako je situace v původním řízení, se mimoto liší od situací, ve kterých Soudní dvůr rozhodl, že povinnost soukromých podniků zásobujících elektřinou vykoupit elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů energie za stanovené minimální ceny nelze považovat za zásah ze státních prostředků, pokud nedochází k žádnému přímému či nepřímému převodu státních prostředků na podniky vyrábějící tento typ elektřiny (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. března 2001, PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160, bod 59, a rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Association Vent De Colère! a další, C-262/12, EU:C:2013:851, bod 34).

70 V takových situacích totiž Soudní dvůr uvedl, že soukromé podniky nebyly dotyčným členským státem oprávněny, aby spravovaly státní prostředky, ale měly povinnost výkupu prostřednictvím svých vlastních finančních prostředků (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. července 2008, Essent Netwerk Noord a další, C-206/06, EU:C:2008:413, bod 74, a rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Association Vent De Colère! a další, C-262/12, EU:C:2013:851, bod 35).

71 V projednávaném případě se jeví, že správce finančních prostředků je oprávněn spravovat povinný příspěvek, který musí platit všichni koneční spotřebitelé elektřiny a který je státním prostředkem, a že povinnost provozovatelů distribučních a přenosových soustav odebírat SVZE je kompenzována tím, že jsou těmto provozovatelům vypláceny finanční prostředky určené pro SVZE.

72 Na první otázku je proto třeba odpovědět, že čl. 107 odst. 1 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že finanční prostředky určené k financování režimu takových služeb veřejného zájmu, jako jsou SVZE, jsou státními prostředky ve smyslu tohoto ustanovení.

Ke druhé otázce

73 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 107 odst. 1 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že pokud jsou finanční prostředky určené k financování SVZE poskytovány provozovatelům distribučních a přenosových soustav za účelem kompenzace ztrát vzniklých z důvodu povinnosti vykupovat elektřinu od určitých výrobců elektřiny za pevnou sazbu a vyrovnávat její výkyvy, představuje tato kompenzace zvýhodnění poskytované výrobcům elektřiny ve smyslu tohoto ustanovení.

74 V tomto ohledu je třeba připomenout, že za státní podpory jsou považovány zásahy, které mohou v jakékoli formě přímo nebo nepřímo zvýhodňovat podniky nebo které musejí být považovány za hospodářské zvýhodnění, které by podnik-příjemce za obvyklých podmínek na trhu nezískal (rozsudek ze dne 17. července 2008, Essent Netwerk Noord a další, C-206/06, EU:C:2008:413, bod 79, a rozsudek ze dne 27. června 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C-74/16, EU:C:2017:496, bod 65).

75 Je třeba rovněž připomenout, že judikatura uznala, že zvýhodnění poskytnuté přímo některým fyzickým či právnickým osobám může být nepřímým zvýhodněním, a tudíž státní podporou pro jiné fyzické či právnické osoby, které podniky jsou (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. června 2002, Nizozemsko v. Komise, C-382/99, EU:C:2002:363, body 38 a 60 až 66).

76 V projednávaném případě z článku 20 zákona o obnovitelných zdrojích energie vyplývá, že provozovatelé distribučních a přenosových soustav jsou jakožto podniky vykupující elektřinu povinni vykupovat elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů energie za pevnou cenu, která může být vyšší než cena elektřiny prodávané výrobci takové elektřiny. Ztráty vzniklé těmto provozovatelům jsou nicméně kompenzovány z finančních prostředků určených pro SVZE, které vyplácí správce finančních prostředků.

77 Ačkoli jsou částky určené na kompenzaci těchto ztrát vypláceny provozovatelům distribučních a přenosových soustav, jeví se, že v takové situaci, jako je situace v původním řízení, jsou skutečnými příjemci podpory, která plyne z tohoto mechanismu kompenzace, nepřímo výrobci elektřiny vyráběné z obnovitelných zdrojů energie.

78 Kompenzace ztrát, které vznikly těmto provozovatelům, z finančních prostředků určených pro SVZE je totiž inherentně spjata s výhodou poskytovanou výrobcům elektřiny vyráběné z obnovitelných zdrojů energie, jak stanoví čl. 20 odst. 2 zákona o obnovitelných zdrojích energie, který zdůrazňuje, že výroba takové elektřiny je v souladu s postupem v oblasti SVZE podporována „vyplacením rozdílu mezi pevnou sazbou stanovenou pro výrobce a sazbou elektřiny prodávané tímto výrobcem“. Tento rozdíl přitom odpovídá dodatečným nákladům nebo ztrátám vzniklým uvedeným provozovatelům, které jsou kompenzovány z finančních prostředků určených pro SVZE.

79 Dále je třeba uvést, že žádné ustanovení zákona o obnovitelných zdrojích energie neukládá výrobcům elektřiny, která je vyráběna z takových zdrojů, povinnost účastnit se dražby, která jim případně umožní využívat sazbu uvedenou v předchozím bodě. V takovém kontextu mají jejich účast na tomto prodejním mechanismu a vyplácení kompenzace provozovatelům distribučních a přenosových soustav za následek to, že tito provozovatelé mohou prodávat množství elektřiny za cenu vyšší, než je tržní cena, a každopádně mohou prodávat větší množství.

80 V důsledku toho je třeba na druhou otázku odpovědět, že čl. 107 odst. 1 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že pokud jsou finanční prostředky určené k financování SVZE poskytovány provozovatelům distribučních a přenosových soustav za účelem kompenzace ztrát vzniklých z důvodu povinnosti vykupovat elektřinu od určitých výrobců elektřiny za pevnou sazbu a vyrovnávat její výkyvy, představuje tato kompenzace zvýhodnění poskytované výrobcům elektřiny ve smyslu tohoto ustanovení.

K třetí otázce

81 Podstatou třetí otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 107 odst. 1 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že na takové finanční prostředky, jako jsou finanční prostředky určené některým poskytovatelům SVZE, musí být nahlíženo tak, že poskytují těmto poskytovatelům selektivní výhodu ve smyslu tohoto ustanovení a mohou ovlivnit obchod mezi členskými státy.

82 Předkládající soud uvádí čtyři skupiny příjemců finančních prostředků určených pro SVZE. Jedná se o podnik, který provádí projekt strategického významu NordBalt, podniky, které jsou pověřeny zajištěním bezpečnosti dodávek elektřiny v daném období, provozovatele solárních elektráren dotčené odmítnutím státu splnit své závazky, kterým jsou kompenzovány skutečně vzniklé ztráty odpovídající tržním podmínkám, a provozovatele distribučních a přenosových soustav z důvodu kompenzace ztrát skutečně vzniklých při plnění povinnosti vykupovat elektřinu od výrobců elektřiny poskytujících SVZE za pevnou sazbu a vyrovnávat její výkyvy.

83 Zaprvé je třeba připomenout, že za státní podpory jsou považovány zásahy, které mohou v jakékoli formě přímo nebo nepřímo zvýhodňovat podniky nebo které musejí být považovány za hospodářské zvýhodnění, které by podnik-příjemce za obvyklých podmínek na trhu nezískal (rozsudek ze dne 17. července 2008, Essent Netwerk Noord a další, C-206/06, EU:C:2008:413, bod 79, a rozsudek ze dne 27. června 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C-74/16, EU:C:2017:496, bod 65).

84 V tomto ohledu Soudní dvůr rozhodl, že posouzení této podmínky týkající se selektivity zvýhodnění vyžaduje, aby bylo určeno, zda v rámci daného právního režimu může dotčené vnitrostátní opatření zvýhodňovat „určité podniky nebo určitá odvětví výroby“ vůči ostatním, které se nacházejí s ohledem na cíl sledovaný uvedeným režimem ve srovnatelné skutkové a právní situaci, a se kterými je tímto zacházeno odlišně, což lze v zásadě kvalifikovat jako „diskriminaci“ (rozsudek ze dne 14. ledna 2015, Eventech, C-518/13, EU:C:2015:9, body 53 až 55, a rozsudek ze dne 21. prosince 2016, Komise v. World Duty Free Group a další, C-20/15 P a C-21/15 P, EU:C:2016:981, bod 54).

85 Všechny hospodářské subjekty uvedené v bodě 82 tohoto rozsudku využívají finančních prostředků určených pro SVZE, které – ačkoli mají kompenzovat dodatečné náklady nebo ztráty vzniklé těmto subjektům – mohou být kvalifikovány jako „selektivní výhody poskytnuté ze státních prostředků“.

86 Článek 107 odst. 1 SFEU totiž nerozlišuje státní zásahy podle důvodů nebo cílů, ale definuje je podle jejich účinků, a tedy nezávisle na použitých prostředcích (rozsudek ze dne 15. listopadu 2011, Komise a Španělsko v. Government of Gibraltar a Spojené království, C-106/09 P et C-107/09 P, EU:C:2011:732, bod 87, a rozsudek ze dne 21. prosince 2016, Komise v. Hansestadt Lübeck, C-524/14 P, EU:C:2016:971, bod 48).

87 Z údajů poskytnutých předkládajícím soudem a z upřesnění uvedených zúčastněnými v jejich vyjádřeních předložených Soudnímu dvoru vyplývá, že každé skupině subjektů uvedené v bodě 82 tohoto rozsudku je poskytnuto zvýhodnění na selektivní bázi. Jak totiž vyplývá z nařízení č. 916, z režimu SVZE mají prospěch pouze někteří výrobci elektřiny, a to zejména ti, kteří vyrábí elektřinu z obnovitelných zdrojů energie nebo kombinovanou výrobou, jakož i ti, kteří přispívají k bezpečnosti dodávek, k národní energetické bezpečnosti nebo nezávislosti, k bezpečnosti a spolehlivosti vnitrostátní energetické soustavy nebo také k provádění strategických projektů dodávek elektřiny. Každý z těchto subjektů, s výjimkou provozovatelů solárních elektráren dotčených odmítnutím státu splnit své závazky, je navíc litevskou vládou na základě bodů 11 a 11^1 popisu uvedeného v příloze nařízení č. 916 jmenovitě určen jako potenciální příjemce finančních prostředků určených pro SVZE.

88 S výhradou ověření provedených předkládajícím soudem musí být čl. 107 odst. 1 SFEU vykládán v tom smyslu, že na takové finanční prostředky, jako jsou finanční prostředky určené některým poskytovatelům SVZE, musí být nahlíženo tak, že poskytují těmto poskytovatelům selektivní výhodu ve smyslu tohoto ustanovení.

89 Zadruhé za účelem kvalifikace vnitrostátního opatření jako „státní podpory“ není třeba prokázat existenci skutečného dopadu podpory na obchod mezi členskými státy, ale pouze přezkoumat, zda tato podpora může tento obchod ovlivnit (rozsudek ze dne 26. října 2016, Orange v. Komise, C-211/15 P, EU:C:2016:798, bod 64, a rozsudek ze dne 18. května 2017, Fondul Proprietatea, C-150/16, EU:C:2017:388, bod 29).

90 Zásah do obchodu mezi členskými státy nicméně nemůže být čistě hypotetický nebo předpokládaný. Je tedy nutno určit důvod, proč zamýšlené opatření může svými předvídatelnými důsledky ovlivnit obchod mezi členskými státy (rozsudek ze dne 18. května 2017, Fondul Proprietatea, C-150/16, EU:C:2017:388, bod 30 a citovaná judikatura).

91 Z údajů poskytnutých předkládajícím soudem a z vyjádření předložených Baltpool na jednání v tomto ohledu vyplývá, že v roce 2014 již Litevská republika obchodovala s ostatními členskými státy na trhu s elektřinou, neboť existovalo propojení s elektrizačními soustavami Estonské republiky a Lotyšské republiky využívané k dovozu elektřiny. Tyto údaje, které litevská vláda nezpochybnila, relativizují argument této vlády, že trh s elektřinou v této zemi je relativně izolovaný.

92 Mimoto pokud podpora poskytnutá členským státem posiluje postavení podniku vzhledem k jiným konkurenčním podnikům v obchodě uvnitř Společenství, musí být tento obchod považován za ovlivněný touto podporou (rozsudek ze dne 10. ledna 2006, Cassa di Risparmio di Firenze a další, C-222/04, EU:C:2006:8, bod 141, a rozsudek ze dne 18. května 2017, Fondul Proprietatea, C-150/16, EU:C:2017:388, bod 31).

93 V tomto ohledu není nezbytné, aby se podniky-příjemci samy o sobě podílely na obchodu uvnitř Společenství. Pokud totiž členský stát poskytne podnikům podporu, může zůstat vnitrostátní činnost zachována nebo může být zvýšena s tím důsledkem, že se sníží možnosti podniků usazených v jiných členských státech proniknout na trh tohoto členského státu (rozsudek ze dne 14. ledna 2015, Eventech, C-518/13, EU:C:2015:9, bod 67, a rozsudek ze dne 18. května 2017, Fondul Proprietatea, C-150/16, EU:C:2017:388, bod 32).

94 Mimoto okolnost, že určité hospodářské odvětví, jako je odvětví energetiky, bylo předmětem liberalizace na úrovni Unie, může charakterizovat skutečný nebo možný dopad podpor na obchod mezi členskými státy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. března 2015, Banco Privado Português a Massa Insolvente do Banco Privado Português, C-667/13, EU:C:2015:151, bod 51, a rozsudek ze dne 18. května 2017, Fondul Proprietatea, C-150/16, EU:C:2017:388, bod 34).

95 V tomto ohledu je třeba uvést, že směrnice 2009/72 zcela liberalizovala trh s elektřinou uvnitř Unie a v době rozhodné z hlediska skutkového stavu v původním řízení měly být právní a správní předpisy nezbytné k provedení této směrnice přijaty členskými státy.

96 Vzhledem k tomu, že elektřina je předmětem přeshraničního obchodu, může poskytnutí finančních prostředků určených pro SVZE poskytovatelům SVZE, kteří jsou uvedeni v bodě 82 tohoto rozsudku, ovlivnit obchod mezi uvedenými státy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 18. května 2017, Fondul Proprietatea, C-150/16, EU:C:2017:388, bod 35).

97 Předkládajícímu soudu nicméně přísluší, aby za účelem posouzení vlivu na obchod mezi členskými státy zohlednil u každé skupiny poskytovatelů SVZE uvedené v bodě 82 tohoto rozsudku zvláštnosti výkonu činnosti, která je kompenzována vyplacením finančních prostředků určených těmto poskytovatelům, aby bylo možné určit, zda vyplacení těchto finančních prostředků uvedeným poskytovatelům může posílit jejich postavení na litevském trhu s elektřinou oproti jiným konkurenčním podnikům v obchodě mezi členskými státy.

98 Na třetí otázku je proto třeba odpovědět, že čl. 107 odst. 1 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že v takové situaci, jako je situace v původním řízení, musí být na takové finanční prostředky, jako jsou finanční prostředky určené některým poskytovatelům SVZE, nahlíženo tak, že poskytují těmto poskytovatelům selektivní výhodu ve smyslu tohoto ustanovení a mohou ovlivnit obchod mezi členskými státy.

Ke čtvrté otázce

99 Podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 107 odst. 1 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že takový státní zásah, jako je režim SVZE, musí být považován za kompenzaci představující protihodnotu za plnění uskutečněná podniky-příjemci za účelem plnění povinností veřejné služby ve smyslu rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415).

100 Soudní dvůr v tomto ohledu upřesnil, že jestliže má být státní zásah považován za kompenzaci představující protihodnotu plnění uskutečněných podniky-příjemci za účelem plnění povinností veřejné služby, takže tyto podniky ve skutečnosti nejsou finančně zvýhodněny, a účinkem uvedeného zásahu tedy není poskytnout těmto podnikům výhodnější soutěžní postavení oproti konkurenčním podnikům, nespadá takový zásah do působnosti čl. 107 odst. 1 SFEU (rozsudek ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, EU:C:2003:415, bod 87, a rozsudek ze dne 8. března 2017, Viasat Broadcasting UK v. Komise, C-660/15 P, EU:C:2017:178, bod 25).

101 V souladu s body 88 až 93 rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), musí být k tomu, aby takový zásah nebyl kvalifikován jako „státní podpora“, splněna řada podmínek. Zaprvé musí být podnik-příjemce skutečně pověřen plněním povinností veřejné služby a tyto povinnosti musejí být jasně definovány. Zadruhé musí být ukazatele pro výpočet kompenzace stanoveny předem objektivním a transparentním způsobem. Zatřetí nesmí kompenzace přesáhnout to, co je nezbytné k úplnému či částečnému pokrytí nákladů vynaložených k plnění povinností veřejné služby. Začtvrté musí být úroveň nutné kompenzace určena na základě analýzy nákladů, které by průměrný podnik, správně řízený a přiměřeně vybavený k tomu, aby dostál stanoveným požadavkům veřejné služby, vynaložil při plnění těchto povinností.

102 Dodržení podmínek stanovených judikaturou vyplývající z uvedeného rozsudku je přezkoumáváno s cílem určit, zda dotčená opatření musejí být kvalifikována jako „státní podpory“, což je otázka, která předchází otázce spočívající v případném ověření, zda je neslučitelná podpora přesto ve smyslu čl. 106 odst. 2 SFEU nezbytná k plnění úkolů, které byly svěřeny příjemci dotčeného opatření (rozsudek ze dne 8. března 2017, Viasat Broadcasting UK v. Komise, C-660/15 P, EU:C:2017:178, bod 34).

103 Podmínky stanovené uvedenou judikaturou se již naproti tomu neuplatní, jestliže bylo konstatováno, že opatření musí být kvalifikováno jako „podpora“, zejména proto, že podnik-příjemce nemůže obstát ve srovnání s průměrným podnikem, který je správně řízený a přiměřeně vybavený k tomu, aby dostál stanoveným požadavkům veřejné služby, a je třeba zkoumat, zda může být tato podpora odůvodněna podle čl. 106 odst. 2 SFEU (rozsudek ze dne 8. března 2017, Viasat Broadcasting UK v. Komise, C-660/15 P, EU:C:2017:178, bod 35).

104 Na prvním místě je třeba připomenout, že členské státy mohou při dodržení unijního práva určit rozsah a organizaci svých služeb obecného hospodářského zájmu a zohlednit zejména cíle, které jsou vlastní jejich vnitrostátní politice, a že členské státy mají v tomto ohledu širokou posuzovací pravomoc, která může být zpochybněna pouze v případě zjevného pochybení (rozsudek ze dne 20. prosince 2017, Comunidad Autónoma del País Vasco a další v. Komise, C-66/16 P až C-69/16 P, EU:C:2017:999, body 69 a 70).

105 Článek 3 odst. 2 směrnice 2009/72 v této souvislosti stanoví, že členské státy mohou uložit z důvodů obecného hospodářského zájmu podnikům působícím v elektroenergetice povinnosti veřejné služby, které se mohou týkat bezpečnosti, včetně zabezpečení dodávek, pravidelnosti, kvality a cen dodávek, jakož i ochrany životního prostředí, včetně energetické účinnosti, energie z obnovitelných zdrojů a ochrany klimatu.

106 V tomto ohledu předkládajícímu soudu přísluší se ujistit, že Litevská republika při vymezení SVZE využila svou posuzovací pravomoc a nedopustila se zjevně nesprávného posouzení, a to zejména s ohledem na cíle sledované SVZE, které by měly souviset s cíli uvedenými v čl. 3 odst. 2 směrnice 2009/72.

107 Na druhém místě z logiky výjimky stanovené v rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), vyplývá, že první podmínka stanovená v uvedeném rozsudku předpokládá, že – jak uvedl generální advokát v bodě 78 svého stanoviska – podnik-příjemce má skutečnou povinnost poskytnout dotčenou službu za daných podmínek, a nikoli že je pouze oprávněn takovou službu poskytnout.

108 S ohledem na informace poskytnuté předkládajícím soudem ohledně vnitrostátního právního rámce i faktické situace lze však pochybovat o tom, že některé SVZE *a priori* takovou podmínku splňují.

109 Tak je tomu zaprvé u výrobců elektřiny vyráběné z obnovitelných zdrojů energie. Těmto výrobcům totiž vnitrostátní právní úprava neukládá žádnou povinnost dodávat elektřinu, kterou vyrobí, za zvláštních podmínek, které by se týkaly zejména univerzálnosti nebo doby trvání poskytovaných služeb. Naopak podle článku 20 zákona o obnovitelných zdrojích energie se výrobci tohoto typu elektřiny pouze zavazují, že budou vyrobenou elektřinu prodávat, a provozovatelé distribučních a přenosových soustav se zavazují, že ji budou kupovat, což jsou operace, které jsou specifikovány ve smlouvách uzavřených dobrovolně.

110 Zadruhé podobný závěr lze učinit ohledně výroby elektřiny v kogeneračních zařízeních. Opět lze konstatovat, že se dotčení výrobci účastní režimu SVZE dobrovolně, jelikož z vyhlášky č. 1-219 vyplývá, že tito výrobci podávají litevskému ministrovi energetiky žádost o účast na režimu SVZE. Navíc jakmile je tato žádost schválena, elektřina vyrobená kombinovanou výrobou je dodávána v rámci smluv uzavřených s veřejným dodavatelem elektřiny, ve kterých je na základě rozhodnutí litevské vlády stanoveno pouze maximální množství elektřiny, které má být v daném roce dodáno.

111 Za těchto okolností přísluší předkládajícímu soudu ověřit, zda tyto dvě skupiny výrobců elektřiny přesto podléhají povinnostem, které litevská vláda závazně stanovila.

112 Zatřetí je třeba zásadněji poukázat na to, že finanční prostředky určené pro SVZE, které mají kompenzovat náklady na rozvoj projektů solárních elektráren, patrně nesouvisí s žádnou ze služeb poskytovaných provozovateli těchto elektráren konečným spotřebitelům nebo subjektům působícím v odvětví elektřiny v Litvě. Cílem této SVZE je kompenzovat ztráty vzniklé těmto provozovatelům z důvodu změny provedené v litevských právních předpisech v roce 2013, která vedla k tomu, že povolení, která získali k provozu takových elektráren, nebyla zrealizována. Kromě toho není *prima facie* zjevné, že takto kompenzovaná „činnost“ souvisí s jedním z cílů uvedených v čl. 3 odst. 2 směrnice 2009/72, kterým mohou podléhat povinnosti veřejné služby, jež mohou členské státy uložit subjektům v odvětví elektřiny.

113 Na třetím místě je třeba uvést, že druhá a třetí podmínka, které jsou stanoveny v rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), vyžadují, aby ukazatele pro výpočet kompenzace byly stanoveny předem objektivním a transparentním způsobem a aby kompenzace nepřesahovala to, co je nezbytné k úplnému či částečnému pokrytí nákladů vynaložených k plnění povinností veřejné služby.

114 Údaje poskytnuté předkládajícím soudem v jeho žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce však i přesto, že byly objasněny ve vyjádřeních zúčastněných, neumožňují určit, v jakém rozsahu jsou tyto dvě podmínky, které přispívají k zajištění toho, aby podnikům pověřeným plněním povinností veřejné služby nebyla vyplacena žádná nadměrná kompenzace, splněny v projednávaném případě.

115 Je tomu tak v případě SVZE uvedených v bodech 7.4 a 7.5 popisu uvedeného v příloze nařízení č. 916, které se týkají jednak zachování rezervních kapacit určených elektráren, jejichž činnost je nezbytná k zajištění národní energetické bezpečnosti, a dále rozvoje kapacit pro výrobu elektřiny, které mají strategický význam pro zajištění bezpečnosti a spolehlivosti energetické sítě nebo energetické nezávislosti státu. Předkládající soud neposkytl v tomto ohledu žádnou informaci o způsobu, jakým jsou finanční prostředky určené pro tyto SVZE vypočítávány.

116 Stejně je tomu v případě SVZE týkající se bezpečných dodávek elektřiny, v jejímž případě z relevantní právní úpravy, jak byla uvedena předkládajícím soudem, vyplývá pouze kupní cena elektřiny rozdělená na jednu část odpovídající pokrytí variabilních nákladů a jednu část odpovídající pokrytí fixních nákladů.

117 Předkládající soud tedy bude muset ověřit, zda v případě skupin poskytovatelů SVZE uvedených v bodech 115 a 116 tohoto rozsudku použitelná vnitrostátní právní úprava stanoví, že ukazatele pro výpočet kompenzace vyplácené těmto různým poskytovatelům jsou stanoveny předem objektivním a transparentním způsobem, a zda tato kompenzace nepřesahuje to, co je nezbytné k úplnému či částečnému pokrytí nákladů vynaložených k plnění povinností veřejné služby.

118 Na čtvrtém místě je třeba konstatovat, že čtvrtá podmínka stanovená v rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), není zřejmě splněna v případě SVZE uvedených v bodech 115 a 116 tohoto rozsudku. Nutným důsledkem nedostatku informací o způsobech, jakými jsou finanční prostředky určené pro tyto SVZE vypočítávány, je skutečnost, že není možné zjistit, zda výše kompenzací nezbytných k tomuto účelu byla určena na základě analýzy nákladů, které průměrnému podniku, který je správně řízený a přiměřeně vybavený, aby dostál stanoveným požadavkům veřejné služby, vznikly při plnění těchto povinností.

119 Soudní dvůr kromě toho nemůže rozhodnout o otázce, zda je tato čtvrtá podmínka splněna, jelikož nemůže určit, zda náklady vzniklé poskytovateli SVZE pověřenému projektem NordBalt a provozovatelům distribučních a přenosových soustav, pokud jde o vyrovnání výkyvů elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie, mohou odpovídat nákladům průměrného podniku, jaký je uveden v předchozím bodě, a jestliže z informací poskytnutých předkládajícím soudem vyplývá, že tito poskytovatelé nebyli vybráni na základě nabídkového řízení.

120 Předkládající soud se tedy bude muset ujistit, že v projednávaném případě byli poskytovatelé SVZE vybráni v souladu se čtvrtou podmínku stanovenou v rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415).

121 Na čtvrtou otázku je proto třeba odpovědět, že čl. 107 odst. 1 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že takový státní zásah, jako je režim SVZE, nesmí být považován za kompenzaci představující protihodnotu za plnění uskutečněná podniky-příjemci za účelem plnění povinností veřejné služby ve smyslu rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), ledaže předkládající soud určí, že některá ze SVZE skutečně splňuje čtyři podmínky uvedené v bodech 88 až 93 uvedeného rozsudku.

K páté otázce

122 Podstatou páté otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 107 odst. 1 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že na takový státní zásah, jako je režim SVZE, musí být nahlíženo tak, že narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž.

123 Je třeba uvést, že v rámci této otázky se uvedený soud táže na vliv různých SVZE na hospodářskou soutěž, a nikoliv pouze na vliv některých z nich.

124 Za účelem kvalifikace vnitrostátního opatření jako „státní podpory“ není třeba prokázat skutečné narušení hospodářské soutěže, nýbrž pouze zkoumat, zda podpora může narušit hospodářskou soutěž (rozsudek ze dne 18. května 2017, Fondul Proprietatea, C-150/16, EU:C:2017:388, bod 29 a citovaná judikatura).

125 Skutečné narušení hospodářské soutěže nicméně nemůže být čistě hypotetické či předpokládané. Je tedy nutno určit důvod, proč zamýšlené opatření narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž (rozsudek ze dne 18. května 2017, Fondul Proprietatea, C-150/16, EU:C:2017:388, bod 30 a citovaná judikatura).

126 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podpory, které směřují k osvobození podniku od nákladů, které by obvykle musel vynaložit v rámci svého běžného hospodaření nebo běžných činností, v zásadě narušují podmínky hospodářské soutěže (rozsudek ze dne 18. května 2017, Fondul Proprietatea, C-150/16, EU:C:2017:388, bod 33 a citovaná judikatura).

127 Z důvodů, které již byly uvedeny v bodech 95 a 96 tohoto rozsudku při přezkumu podmínky týkající se ovlivnění obchodu mezi členskými státy, musí být na režim SVZE, pokud jde o různé služby, které jej tvoří, nahlíženo tak, že narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž, s výhradou, že předkládající soud provede nezbytná ověření, jaká jsou upřesněna v bodě 97 tohoto rozsudku, z hlediska vlivu zvláštností činnosti vykonávané různými poskytovateli SVZE na hospodářskou soutěž na litevském trhu s elektřinou.

128 Na pátou otázku je proto třeba odpovědět, že čl. 107 odst. 1 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že na takový státní zásah, jako je režim SVZE, musí být nahlíženo tak, že narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž.

K nákladům řízení

129 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

1) **Článek 107 odst. 1 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že finanční prostředky určené k financování režimu takových služeb veřejného zájmu, jako jsou služby veřejného zájmu v odvětví elektřiny, jsou státními prostředky ve smyslu tohoto ustanovení.**

2) **Článek 107 odst. 1 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že pokud jsou finanční prostředky určené k financování služeb veřejného zájmu v odvětví elektřiny poskytovány provozovatelům distribučních a přenosových soustav za účelem kompenzace ztrát vzniklých z důvodu povinnosti vykupovat elektřinu od určitých výrobců elektřiny za pevnou sazbu a vyrovnávat její výkyvy, představuje tato kompenzace zvýhodnění poskytované výrobcům elektřiny ve smyslu tohoto ustanovení.**

3) **Článek 107 odst. 1 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že v takové situaci, jako je situace v původním řízení, musí být na takové finanční prostředky, jako jsou finanční prostředky určené některým poskytovatelům služeb veřejného zájmu v odvětví elektřiny, nahlíženo tak, že poskytují těmto poskytovatelům selektivní výhodu ve smyslu tohoto ustanovení a mohou ovlivnit obchod mezi členskými státy.**

4) **Článek 107 odst. 1 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že takový státní zásah, jako je režim služeb veřejného zájmu v odvětví elektřiny, nesmí být považován za kompenzaci představující protihodnotu za plnění uskutečněná podniky-příjemci za účelem plnění povinností veřejné služby ve smyslu rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), ledaže předkládající soud určí, že některá ze služeb veřejného zájmu v odvětví elektřiny skutečně splňuje čtyři podmínky uvedené v bodech 88 až 93 uvedeného rozsudku.**

5) **Článek 107 odst. 1 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že na takový státní zásah, jako je režim služeb veřejného zájmu v odvětví elektřiny, musí být nahlíženo tak, že narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž.**

Podpisy